

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بندیان ازاد کړئ!

(ژباړه)

له ابو موسی رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«فُكُّوا الْعَانِيَّ وَأَجِيبُوا الدَّاعِيَ وَعُودُوا الْمَرِيضَ». (فتح الباري بشرح صحيح البخاري برقم 5174)

ژباړه: بندیان ازاد کړئ، د دعوت کوونکي بلنه ومنئ او د ناروغ پوښتنه وکړئ.

ابن بطال ویلي چې د بندي ازادول کفایي واجب دي او د جمهورو علماوو نظر هم همدا دی. همدارنگه اسحاق او ابن راهویه ویلي چې د بندي د ازادۍ فدیة له بیت المال څخه ورکول کېږي او له امام مالک رحمه الله څخه هم همداسې روایت شوی دی؛ خو امام احمد رحمه الله ویلي چې بندي د بل بندي په بدل کې ازادېږي، نه په مال سره. که په ورته وخت کې له مسلمانانو او کافرانو سره د یو او بل لوري بندیان وو او دواړو اړخونو د فدیې په ورکولو هوکړه وکړه، ستونزه نه لري، خو د مال په بدل کې د مشرکینو د بندیانو ازادول جایز نه دي.

د دغه حدیث په موخه ټول پوهېږو چې رسول الله صلی الله علیه وسلم مور ته سپارښتنه کوي، چې بندیان ازاد کړو، ورو خلکو ته ډوډۍ ورکړو او د ناروغانو پوښتنه وکړو، خو په ذهن کې مې د اسلامي امت د اوسني واقعیت په اړه یو څه راوگرځېدل او هغه دا چې اسلامي امت هم نن ورځ بندي، وری او ناروغ دی. امت بندي دی، ځکه چې له نظامي، سیاسي، اقتصادي، فکري او رسنیز اړخه د کفري نظامونو تر واکمنۍ لاندې ژوند کوي؛ امت وری دی، ځکه کوم غوره خیزونه چې الله سبحانه و تعالی ورکړي، هغه نن ترې اخیستل شوي او دغه توکي د کافرانو د لذت سبب شوي دي؛ امت ناروغ دی، ځکه چې د پانگوالۍ ناروغي یې په ټول بدن کې خوره شوې ده. خو ایا مور دا هڅه کوو، چې اسلامي امت له لوړې، زندان او ناروغۍ څخه خلاص کړو؟! نه یوازې دا، بلکې د ځان تر خلاصون وروسته ایا د نړۍ د ژغورنې لپاره هڅه کوو؟!

اې ربه! مور ته د نبوت پر منهج دویم راشده خلافت دولت را په برخه کړه، چې د هغه په وسیله د کفري نظامونو له زندان، کفارو ته له لاس اوږدولو او د پانگوالۍ له خطرناکې ناروغۍ څخه وژغورل شو.

اللهم آمین.